

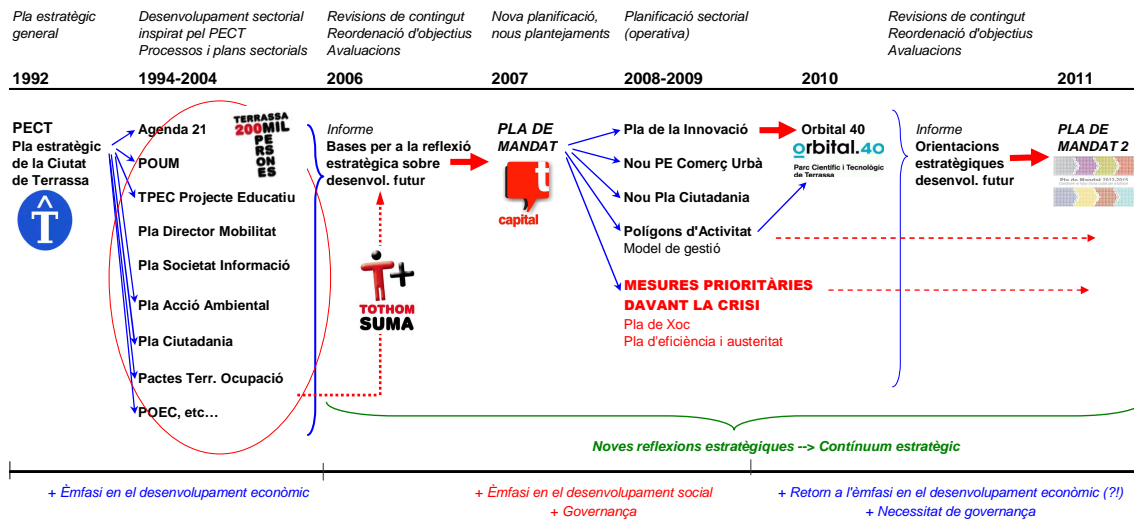

EL PROCÉS ÀGORA TERRASSA I PROJECTE arllibRE

Antecedents en planificació estratègica

La nostra ciutat té molts antecedents en la planificació estratègica, el primer va ser l'any 1992 amb el Pla Estratègic. Des de llavors hi ha una cadència important de planificació en moltes temàtiques que són tractades des del punt de vista local. Lluny queda que només hi hagués planificació estratègica en l'àmbit urbanístic.

Durant tots aquests anys l'administració local a mida que ha anat creixent ha anat elaborant plans estratègics en quasi cadascuna de les temàtiques. Quasi cada servei té un pla de les polítiques públiques que desenvoluparà. En aquest sentit, ens podem preguntar què ha permès tota aquesta planificació estratègica? En quina mesura l'han desenvolupada administracions i en quina mesura hi han participat les mateixes entitats, associacions, clubs, persones que assumissin responsabilitat en la construcció del projecte de ciutat?

Tradicionalment la planificació estratègica s'ha recolzat en les opinions d'unes elits que representaven les principals organitzacions de la ciutat, una diagnosi fixa del moment en que s'inicia i una proposta de projecció mitjançant accions projectes i activitats "el què", donant poca importància a les relacions que cal establir per l'assoliment d'aquests objectius en el procés de construcció de ciutat "el com".

Sembla que avui no és moment de posicionar-nos al respecte de molts nous serveis i determinats projectes que podrien satisfer a la població i que requereixen de més recursos. En canvi sí que és important estar atents al "com" responem les preguntes que se'ns plantegen, "com" afrontem determinats reptes, amb "qui" ens acompanyem. L'important és el camí, no el resultat final. És en el camí on aprendrem la manera de fer col·lectivament les coses per afrontar els reptes i ho trobarem conjuntament i si no ho trobem, és que no tenim la resposta i es tendirà sempre "el mateix". Per tant, creixerem i ens capacitarem si en el camí aprenem a afrontar reptes d'una manera diferent i conjuntament més enllà de les dinàmiques clàssiques. En el propòsit de construir un pont més o aconseguir quelcom material ja tenim l'instrumental i no cal elaborar nous plans, potser cal revisar els que ja teníem anteriorment. Per exemple en la revisió del Pla Local d'Inclusió Social ens cal evitar dinàmiques partidistes i burocràtiques que acaben per cansar aquells que hi participen

i s'aboquen en la lluita contra les desigualtats a la ciutat. Cal practicar la governança i el govern relacional tenint en compte que la ciutadania és part activa i les administracions esdevenen facilitadores de les polítiques en comptes de frens o "taps".

Impuls i dinamització

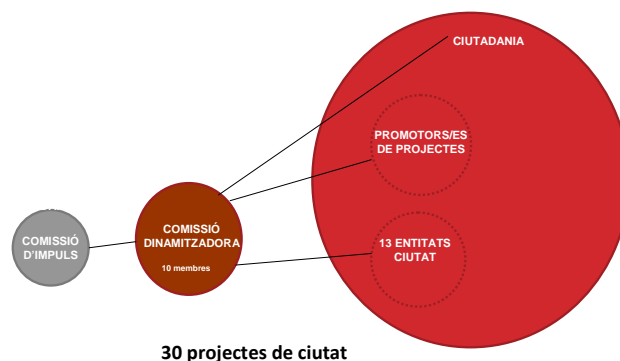
L'Alcalde Jordi Ballart, el desembre de 2012 rellevant Pere Navarro, en el seu discurs d'investidura apostava per un Pacte de Ciutat, assumia els plantejaments d'un Pla estratègic però amb plantejaments més oberts i més enllà de la metodologia més clàssica.

L'Alcalde feia una aposta per cercar un mecanisme que no augmentés les distàncies que s'estan produint entre el que està passant al carrer, entre el que la gent demana, renovant els instruments i la manera com ens relacionem i tractem les qüestions que preocupen al ciutadà. Finalment es va optar per no desenvolupar un Pla Estratègic. No era oportú que la durada fos de anys pel procés de redacció i de conclusions del Pla estratègic, ja que en acabar les circumstàncies ja no serien les mateixes que les inicials.

Tots els polítics amb representació municipal en aquell moment entenen que donat l'escenari d'incertesa ha arribat el moment de repensar els objectius comuns i establir mecanismes que permetin establir dinàmiques de consens per poder-los abordar de forma global i transversal. Ells seran la Comissió d'Impuls per trobar fórmules per sortir d'un "acomodament" que pot estar essent paralitzant i redescobrir el "com" crear ciutat i generar adhesió als projectes.

Aquests polítics no assumiran un protagonisme directe, encara que és l'Ajuntament qui l'impulsa. Triaran i delegaran el lideratge a 10 persones triades per imprimir ritme, visió global i transversal al procés. El treball d'aquesta Comissió Dinamitzadora comença el maig de 2013. Tarden quatre mesos per debatre i entendre el paper i rol que jugarien i el desembre del mateix any van organitzar un primer acte en el que convidaven a la ciutadania.

QUI ÉS QUI A L'ÀGORA TERRASSA?

QUÈ ÉS L'ÀGORA TERRASSA?

Procés que busca establir dinàmiques per fer-se preguntes, fer aflorar idees, projectes i valors que permetin el compromís i la col·laboració entre administració, ciutadania i entitats per afrontar els projectes i reptes de ciutat. Hi participen representants polítics, d'entitats i col·lectius, treballadors de l'Ajuntament i ciutadans a títol individual més enllà dels càrrec i dels rols que representen habitualment.

L'Àgora Terrassa és un espai obert de diàleg que promou la Comissió d'Impuls, formada pels grups polítics municipals de la ciutat, a través de la Comissió Dinamitzadora formada per 10 ciutadans i ciutadanes que des de l'organització d'activitats busquen contribuir en últim terme al desenvolupament de projectes per a la diversificació de relacions per trobar una nova manera de participar i crear ciutat, passant del "jo" personal, institucional, sectorial, al "nosaltres" col·lectiu local. L'objectiu és cohesionar, dinamitzar i impulsar la ciutat novament amb projectes i compromisos col·laboratius.

Objectius de l'Àgora

- Aconseguir repensar l'actual model de ciutat a través del diàleg i la reflexió crítica i oberta sobre el present i futur de la ciutat.
- Definir les bases dels principals elements de consens ciutadà per reactivar l'economia local, generar oportunitats d'ocupació i cohesió.
- Generar compromís i responsabilitat perquè ciutadans, entitats, organitzacions i empreses s'impliquin en el lideratge positiu.

Com comença?

En primer lloc des de l'Observatori Econòmic Social i de Sostenibilitat de Terrassa (OESST) es prepara una diagnosi de l'estat de la ciutat en temes estratègics. La documentació es compon de curts fascicles temàtics que faciliten la seva lectura i donen una visió global de les diferents realitats :

0. Anàlisi interna i externa, positiva i negativa de: Debilitats / Amenaces/ Fortaleses i Oportunitats (DAFO)

1. Població – Tendències demogràfiques

2. Evolució de la població activa

3. Estructura econòmica

4. Consums

5. PIB i Rendes

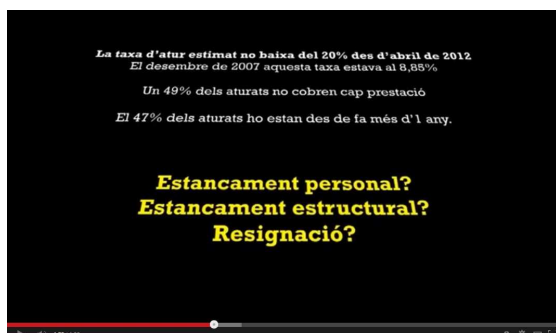
6. Mobilitat

7. Urbanisme i habitatge

8. Ensenyament i recerca

9. Perfil de la Ciutat – Indicadors bàsics

. En un primer acte inicial es plantegen unes xifres i unes preguntes. Aquests números fan intuir diferents mirades i realitats. També s'interpreta un sketch teatral de Rubén Intente en el que fa pensar “que passa, si... que faries tu...” Les respostes són dins nostre... són dins de la ciutat.

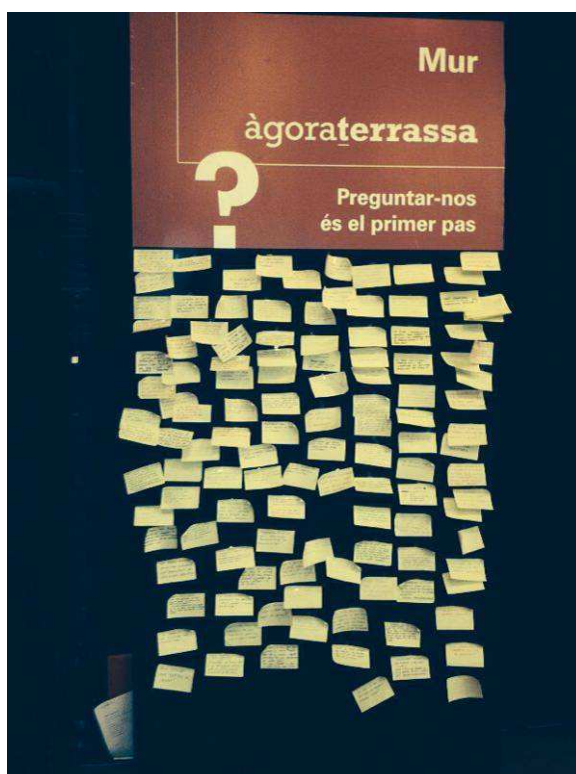
[Veure vídeo xifres](#)

[Veure vídeo teatral](#)

Per començar el procés es convida a la ciutadania a fer-se preguntes sobre el futur de la ciutat des de la confiança, la creativitat i la il·lusió pel futur que han poder fer avançar a la ciutat, a situar el debat i la dinàmica de l'Àgora Terrassa. En aquesta metodologia nova es recullen més de 200 preguntes que ajuden a:

- tornar a considerar allò més bàsic i essencial
- Implicar-nos des del jo i el nosaltres en la formulació, implementació i disseny de les propostes.
- Identificar els valors sobre els que és necessari que es recolzi el fet urbà.
- Reconèixer els desafiaments sobre la ciutadania i ciutat s'enfronta.

Exemples de preguntes:

- “Com potenciar les actituds i consciència crítica? / Què estem disposats a perdre individualment per a guanyar col·lectivament? / Com podem garantir els drets bàsics i fonamentals de tots els ciutadans?”
- “Com aconseguirem que les persones trobin feina i millori la seva qualitat de vida i la pobresa? / Com podem fer de Terrassa una ciutat amb igualtat d'oportunitats per a tothom?”
- Quins són els passos que hem de fer per caminar endavant encara que el món sembla que va enrere? / Com poden recuperar la il·lusió per iniciar i desenvolupar nous projectes? / Davant dels valors suprems del mercat i el capital, com s'hi pot fer front des del món local?
- “Com donar veu, potenciar, les iniciatives més comunitàries?” / “Com fem per ser més solidaris i participatius?” / “Com donar veu a qui no ha participat i sumar amb els moviments socials que ja treballen?” / “Com es pot evitar que les decisions que prenen els que governen no siguin interessades?”
- Com podem fer una ciutat més amable? / Són possibles més carrers per a vianants? I vies de nord a sud i de l'est a l'oest? Què podem fer per tenir una ciutat més neta? / Com podem maximitzar l'efecte positiu de l'obertura de les noves estacions de FGC? / Com ser pioners en la Smart City?
- “Fer societat és gestionar emocions compartides. Podem tenir una cançó sobre Terrassa que ens identifiqui i ens permeti expressar aquestes emocions?” / “Com es projecta Terrassa al món?” / “Com podem recuperar la memòria dels nostres terrassencs memorables?” / “Podem recuperar la denominació d'origen dels nostres teixits terrassencs?”

El treball de la Comissió Dinamitzadora porta a adonar-se que tradicionalment en la planificació estratègica es centra en el “què” i en el “fer” dels resultats immediats i deixa en segon terme la importància de “les formes” per generar enllaços i adhesió necessaris per assolir aquests objectius i adaptar-se a una realitat contínuament relacional.

Com es desenvolupa l'Àgora?

Aquestes preguntes inicials es van classificar i van generar 6 diàlegs en eixos transversals que van ser la base de les sessions. Els 6 eixos són: Creixement Col·lectiu Ètica i Valors: Cohesió Econòmica Social i Cultural, Innovació Social i Coneixement; Governança, Comunicació i Participació, Qualitat de Vida Urbana i Estil Terrassa.

En les sessions es treballa el document que representa la metodologia emprada per l'Àgora al qual s'hi detallen també les diferents explicacions a que pertany cada quadre i cada pas. La 1a sessió de diàleg àgora va ser per plantejar reflexions al voltant de les preguntes, la segona per les idees força i projectes i la tercera per acabar de desenvolupar la proposta de projectes.

Comença el diàleg

El camí: dels interrogants i les reflexions sobre el "com" a les idees de projectes per avançar com a ciutat
El viatge per plantejar-nos nous propòsits, lògiques i lideratges que ens ajudin a convertir les possibilitats en oportunitats comença ja amb la primera sessió. Les trobades presencials permeten que la gent pugui parlar, opinar i compartir però també escriure i deixar constància del que es pensa o es proposa a través de notes adhesives. Les frases o escrits d'altres persones poden inspirar-te i es poden agrupar per seguir avançant! De manera compartida i en tres sessions el procés Àgora busca omplir un quadre com aquest.

<p>Un punt de partida</p>	<p>Preguntes fonamentals</p> 	<p>Idees i reflexions per avançar</p>	<p>Possibles projectes de ciutat i lideratges compartits</p>
<p>Elements de reflexió</p>			

Eix

☐ Creixement Col·lectiu, Ètica i Valors	☐ Cohesió Econòmica, Social i Cultural	☐ Innovació Social i Coneixement
☐ Governança, Comunicació i Participació	☐ Qualitat de Vida Urbana	☐ Estil Terrassa

Els membres de la Comissió Dinamitzadora per començar a preparar aquest diàlegs i sessions públiques van organitzar unes Primeres Converses prèvies gravades per vídeo entre diferents persones per anar suscitant interès. Es tractava de parlar sobre les preguntes que els propis ciutadans de l'Àgora s'havien generat i un reclam per assistir a les properes sessions de diàleg Àgora entre el públic objectiu i ciutadania. Al final aquestes gravacions van resultar ser unes píndoles de reflexió i diàleg fonamentals en l'Àgora Terrassa.

Veure vídeos: <http://agoraterassa.cat/piqueu-de-mans-una-vegada/>

Es van fer tres sessions per cadascun dels eixos d'abril a juny, generant un total de 18 sessions en el que van participar més de 180 persones. Aquestes sessions estaven liderades per un dels membres de la Comissió Dinamitzadora i en les mateixes tothom tenia la mateixa llibertat per donar la seva opinió, tant polítics com ciutadans. En aquest sentit, la singularitat es basava en no donar un reconeixement especial a ningú i que les opinions siguin de qui siguin tinguin el mateix valor. Es tractava de sumar punts de vista per poder descobrir les idees i reflexions que ens permeten avançar plegats i sobre les que no ens frenem i trepitgem mútuament, tot cercant la crítica constructiva, la suma d'aliances i el sentit comú que farà ha de fer prosperar els projectes de ciutat.

Acabades aquestes sessions es van organitzar alguns diàlegs més sobre el fet personal i col·lectiu que es titulava "pensa en tu, pensem en nosaltres" o sobre com es produeixen els canvis personals i col·lectius. De la mà de Xavier Guix, psicòleg expert en Programació Neurolingüística que va formar part de la Comissió Política del Pla Nacional de Valors i de Begonya Roman, Catedràtica de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona, a més de Secretària executiva d'Ethos Ramon Llull, es van abordar les interaccions entre el fet personal i col·lectiu dins del sistema de ciutat.

Veure transcripció a: <http://agoraterassa.cat/dialeg-pensaen-tu-nosaltres/>

Es celebren també sessions sobre Els Diners Públics i la Banca Ètica, assajant debats inclusius i deliberatius sobre temàtiques que interessin a diversos sectors de la ciutadania i en els que hi ha representació política i municipal per obrir escletxes de futur i donar explicacions de la gestió dels comptes públics.

Fins on s'ha arribat?

Aquests diàlegs Àgora han permès posar nom a 30 possibles projectes de ciutat. Les persones que van participar en els diàlegs Àgora Terrassa van donar idees en cadascun dels eixos sobre alguns dels projectes de ciutat que podrien ser interessants per actualitzar l'estratègia urbana.

Després de més d'un any des de l'inici del procés es proposa un compromís per encendre l'energia dels projectes Àgora. Es busquen promotors d'idees que vulguin portar a terme projectes en la lògica Àgora Terrassa. L'Administració no és l'actor únic qui ha d'impulsar els projectes, sinó que aquests han de moure's gràcies a l'energia de la pròpia ciutadania.

Comença el diàleg

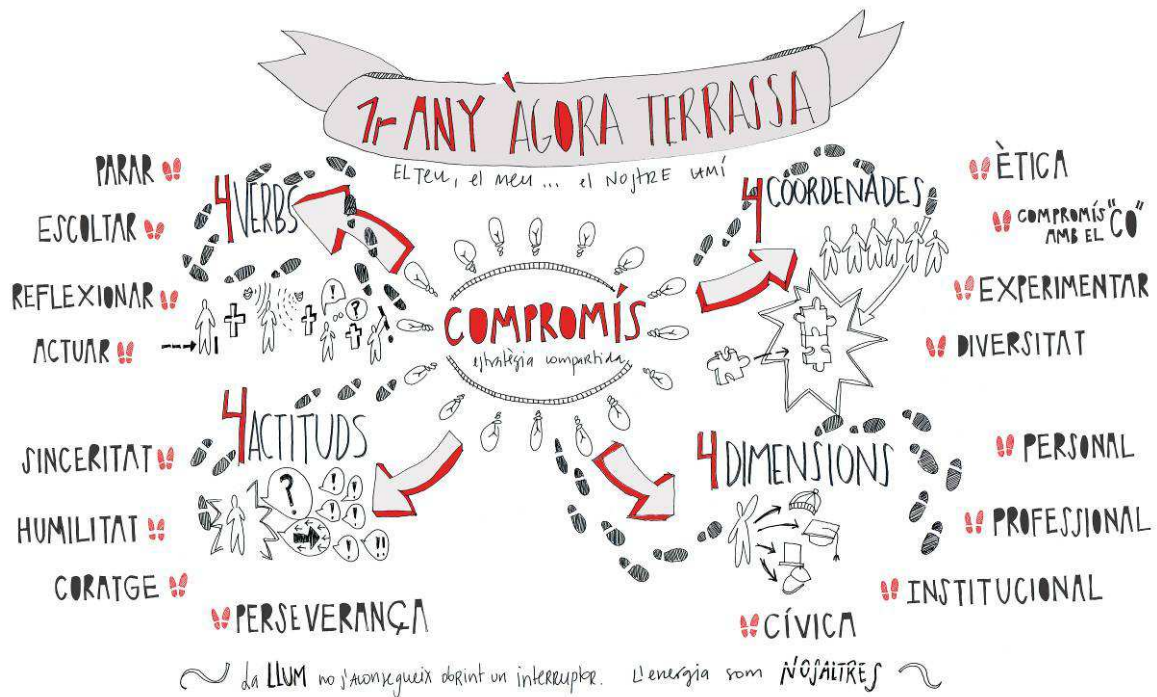
El camí: dels interrogants i les reflexions sobre el "com" a les idees de projectes per avançar com a ciutat. El viatge per plantejar-nos nous propòsits, lògiques i lideratges que ens ajudin a convertir les possibilitats en oportunitats comença ja amb la primera sessió. Les trobades presencials permeten que la gent pugui parlar, opinar i compartir però també escriure i deixar constància del que es pensa o es proposa a través de notes adhesives. Les frases o escrits d'altres persones poden inspirar-te i es poden agrupar per seguir avançant! De manera compartida i en tres sessions el procés Àgora busca omplir un quadre com aquest.

<p>Un punt de partida</p>	<p>Preguntes fonamentals ?</p>	<p>Idees i reflexions per avançar</p>	<p>Possibles projectes de ciutat i lideratges compartits</p>
<p>Elements de reflexió</p>			

Eix

☐ Creixement Col·lectiu, Ètica i Valors	☐ Cohesió Econòmica, Social i Cultural	☐ Innovació Social i Coneixement
☐ Governança, Comunicació i Participació	☐ Qualitat de Vida Urbana	☐ Estil Terrassa

En aquest Acte es fa una proposta i es demana conjuar i practicar 4 verbs (parar, escoltar, reflexionar i actuar), adoptar 4 actituds que generen clima i millors condicions de possibilitat (sinceritat, humilitat, coratge i perseverança), tenir en compte 4 coordenades (l'ètica, el compromís amb els Co- de confiança, comunicar, cooperar, col·lectivament, en comunitat i comuns) i finalment posar aquests 12 punts anteriors actuant en 4 dimensions (personal, professional, institucional i cívica).

Projectes destacats que sorgeixen del procés Àgora

- Eix Creixement Col·lectiu, Ètica i Valors

Valoració i adhesió a l'economia del bé comú
 Creació Col·lectiva del Codi Ètic de la Ciutat
 Promoure la formació ètica a través de l'Speakers Corner
 +...

- Eix Cohesió Econòmica Social i Cultural

Defensar projectes que permetin repensar i plantejar els circuits de les ajudes socials, contribuint a l'eficiència del sistema al mateix temps que es valora la persona.
 Promoure la moneda social a la ciutat com un mitjà d'intercanvi i promoció de l'economia local.
 +...

- Eix Innovació Social i Coneixement

Accelerador d'Idees o Plaça de les idees
 Festa de projectes "Made in Terrassa"
 Horts per contribuir a la millora de la cadena alimentària local
 Promoure la transversalitat entre entitats respecte la contractació pública i l'impuls de projectes.
 +...

- Eix Governança Comunicació i Participació

Desenvolupar una fórmula o plataforma que permeti als ciutadans disposats a opinar, aportin coneixement sobre la ciutat i les seves possibilitats.
 +...

- Eix Qualitat de Vida Urbana

Vapor Gran

+...

- Eix Estil Terrassa

Terrassa, ciutat de l'esport en un entorn natural i saludable

Greeters, un projecte pilot per engrescar ciutadans i ciutadanes de la ciutat a fer de guies turístics.

+...

Projectes que es sumen al procés Àgora

Enquestes liderades per l'IES Santa Eulàlia

Es va celebrar un diàleg específic sobre la Banca Ètica i els Diners Públics en el que van confluïr experts que van explicar el funcionament del sistema financer i les oportunitats de finançament a través de mecanismes responsables socialment, representats d'entitats de banca ètica, representants de l'administració i ciutadans i ciutadanes interessats en la temàtica. Era la primera vegada que s'assajava un debat deliberatiu amb representació de les diferents visions i els protagonistes dels diferents rols que hi intervenen.

Es van recollir les opinions de la ciutadania a través d'una enquesta que va ser realitzada pel professorat i l'alumnat de l'Institut Santa Eulàlia en col·laboració amb l'Observatori Econòmic, Social i de la Sostenibilitat de Terrassa (OESST). Comunicació, relacions humanes, urbanes i cíviques van servir per motivar més de 250 alumnes per realitzar 20 preguntes a més de 2.957 persones, aconseguint un error mostral inferior a un 2%.

Aquestes són algunes de les dades més representatives que es van extreure:

- La nota mitjana de satisfacció atorgada al funcionament democràtic és d'un 4.07 punts.

- El nivell de confiança en els polítics és valorada globalment amb una mitjana de 1,57 punts sobre 10. És també destacable que el 56,5% dels entrevistats (es a dir la mediana estadística) valorin amb un 0 la confiança dels polítics.
- Més del 57% no pertany a cap entitat ni moviment associatiu.
- Els terrassencs i terrassenques valoren amb un 6,34 el seu nivell d'identificació amb la ciutat.
- Preguntats pel seu nivell de satisfacció amb la ciutat, les persones enquestades el situen amb una nota mitjana del 6,4 malgrat la resposta més freqüent ha estat de 7.
- Contrasten les consideracions vers la satisfacció amb la puntuació mitjana que els terrassencs atorguen al seu nivell de felicitat: una nota de 7,52 i que estaria a la forquilla superior de la darrera enquesta European Social Survey.

Veure resultats complets de l'enquesta a la [web de les Xifres de la Ciutat](#).

Més tard, durant el novembre i desembre de 2014, novament la comunitat educativa de l'INS Santa Eulàlia es proposava conèixer a través d'un qüestionari curt de 12 preguntes quins eren els principals llocs de trobada amb els veïns i veïnes. Allà on es troben més a gust en els seus barris i també respecte del centre de la ciutat; com es desplacen, i quins itineraris més freqüents utilitzen per a anar del domicili als llocs de trobada al centre.

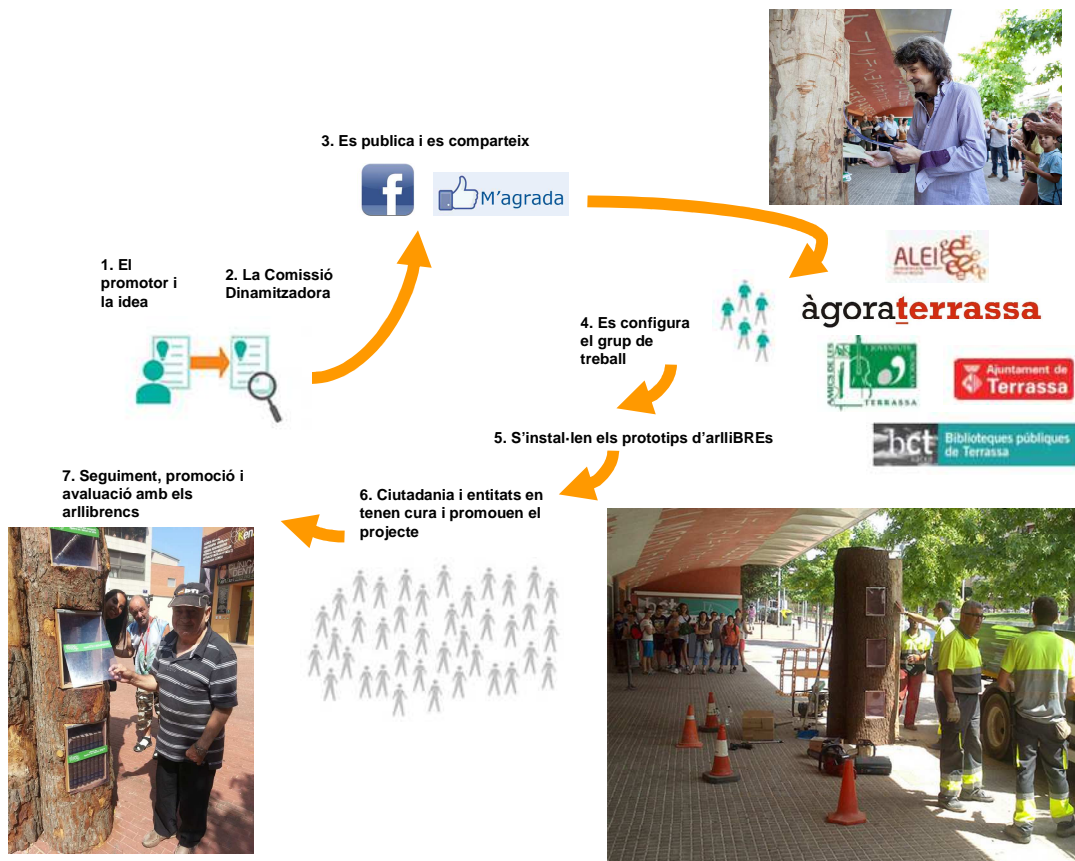
L'aprenentatge de l'experiència de l'arlliBRE

Un dels membres de la Comissió Dinamitzadora més actius en les Xarxes socials de l'Àgora Pep Martí a través de Facebook va rebre informació de l'experiència dels arlliBRES a Berlín i ho va relacionar amb els arbres abatuts durant les ventades del desembre de 2014. Tot seguit ho va compartir amb la pàgina de Facebook de la Comissió Dinamitzadora compartint la idea preocupacions i inquietuds i llavors que li

generava i les connexions van anar sortint soles... Entre tots i totes s'havia creat les condicions perquè aquella experiència alemanya trobés un terreny abonat amb ganes d'impulsar-la i de sumar per part de moltes persones i una climatologia favorable per créixer a la nostra ciutat. L'enamorament a la iniciativa era instantani, a moltes i moltes persones els agradava i pensaven que havia de ser plausible poder-lo impulsar.

La idea sorprenentment i molt ràpidament va generar complicitats de entre membres de l'entitat cultural Amics de les Arts, l'Associació d'Entitats Locals per a la Inclusió (ALEI), la Xarxa de Biblioteques i la col·laboració del Servei de Gestió de l'Espai Públic de l'Ajuntament de Terrassa per fer realitat aquest projecte i gestionar-lo de forma compartida i plenament ciutadana progressivament. Es tracta d'una experiència que motiva la participació de la ciutadania a partir del fet d'agafar un llibre i deixar un llibre en l'arllibRE. Però també d'organitzar i gaudir de propostes de lectura i culturals al voltant d'aquest element que representa la col·laboració urbana.

Actualment aquest projecte s'ha posat en marxa i es lidera a través d'un grup matriu i col·laboratiu d'aquestes entitats a les que ja s'hi ha sumat altres com Prodis (Prodiscapacitats Fundació Privada Terrassenca). La iniciativa ha tingut ressò a mitjans de comunicació de referència de tot l'estat i també contempla la visió inclusiva ja que són persones en procés d'inclusió social les que fan el seguiment i manteniment d'aquestes biblioteques col·lectives i els seus llibres.

S'espera que l'Àgora Terrassa en un futur pugui fer ajudar a la ciutadania a fer créixer projectes en els que creu més enllà de les estructures més institucionals i municipals. Aquest cas d'èxit de l'arllibre és motiu d'estudi i reflexió per tal de poder fer créixer altres iniciatives que generin el mateix compromís i adhesió entre les principals institucions, entitats de la ciutat i ciutadans individuals. Alhora es busca un mètode per aconseguir ajudar a impulsar, dinamitzar i fer créixer de manera proactiva i positiva els projectes de ciutat.

www.agoraterrassa.cat/arllibre

“punt i a part” i futur

El procés va acabar el gener de 2015 amb la celebració de l'acte del Primer any de l'Àgora Terrassa i l'entrada en el període pre-electoral.

Havent portat a terme tots els diàlegs en Eixos i temàtics la Comissió Dinamitzadora volia organitzar una sessió amb tots els participants per transmetre quins són tots els projectes que havien sorgit de l'Àgora. El camí ha estat i ha de ser personal i col·lectiu i per això el títol: “el teu, el meu... el nostre camí”.

Moments en els que es va compondre l'acte:

- En un vídeo inicial es va posar en valor totes les vivències viscudes després de més de d'un any, en format fotografia i multimèdia, amb les cites més importants. Tot en poc més de 7 minuts.

<https://www.youtube.com/watch?v=2Oabawwiv4s>

- A continuació hi va haver intervencions de la mateixa Comissió Dinamitzadora explicant el termes del que ha de ser el Compromís Àgora i es van anar encenent les 16 bombetes i punts de llum que formen el document visual de compromís Àgora Terrassa.

- També van parlar els polítics com a Comissió d'Impuls dient que creuen que l'espai Àgora ha de ser per sumar i ha de romandre. Diuen: “Aquest ha de ser un espai al que sigui fàcil accedir-hi, plantejar-hi propostes, debatre el seus continguts; en definitiva... un espai per a sumar”.

- Per últim, els representants l'Administració diuen que l'Àgora Terrassa és una via per incentivar el nivell d'experimentació i per tant obrir portes a la millora de relacions. És una manera de traslladar nous mètodes a l'administració incentivant-la a renovació a través de mètodes creatius, més de sentit comú i menys burocràtics.

Els resultats de les eleccions del passat maig de 2015 van portar a la constitució d'un nou consistori format per set grups municipals i la formació d'un nou govern. El projecte Àgora per les seves característiques i especialitats es fonamenta en un entorn de confiança política que s'haurà d'anar generant en la posada en pràctica del Consistori. L'Àgora Terrassa és flexible i es reinventa contínuament, pivota, hi ha hagut relleus en la Comissió Dinamitzadora i ara amb els nous grups municipals al Ple de l'Ajuntament s'haurà de veure com es genera el suport i majoria pel que fa a la creació de confiança en nous projectes i innovació relacional a la ciutat. També caldrà renovar la Comissió Dinamitzadora, els 10 ciutadans i ciutadanes que sense remuneració han estat motor dels diàlegs, de la promoció i l'acompanyament de propostes i projectes de ciutat i l'organització de la pròpia Àgora Terrassa.

ANNEX

Resultats obtinguts

Més enllà de les activitats realitzades i el nombre d'assistents l'Àgora esdevé cabdal pel que fa als aprenentatges que ha generat tant siguin en positiu, els obstacles que detecta i els paranys que ha de superar. Tot seguit els enumerem:

QUALITATIUS

Aprenentatges

- **Bones Pràctiques**

Per inèrcia tendim a actuar sempre de la mateixa manera. En canvi sempre està al nostre abast millorar i trobar noves maneres que ens aportin experiències de valor. Aquests són els factors positius sorgits de l'experiència Àgora i de tot el procés. Tant de la primera fase com de la segona:

Bona pràctica 1: El consens polític com a pilar

Inicialment es va establir que a l'Àgora Terrassa els partidismes no eren benvinguts ja que ens impedièren avançar. Per aquesta raó, el consens polític ha estat molt present en els grups polítics municipals que formen la Comissió d'Impuls. Aquests *van* donar pas a un grup de 10 ciutadans sense adscripció política ni interessos particulars per tal que dinamitzessin, compartissin i organitzessin un procés obert, flexible a l'experimentació de nous formats i experiències. Aquests deu ciutadans van accedir a formar part de l'experiència sempre i quan **no es caigués en partidismes i hi hagués continuïtat del model Àgora** més enllà de les eleccions municipals i independentment dels partits que sorgissin elegits en les següents legislatures municipals. En definitiva, el que es vol deixar palès és que l'Administració local ha d'estar al servei del ciutadà sigui quin sigui el govern de la ciutat.

Bona pràctica 2: Identificació dels reptes reals més enllà de les institucions i els partits polítics

En el centre de reflexió es troben cada persona i la ciutadania en les múltiples formes de poder-se organitzar col·lectivament. En aquest sentit, les preguntes inicials Àgora van ser claus per situar aquests interrogants i expressar-los des del "jo" i el "nosaltres".

Bona pràctica 3: Consciència de necessitats d'interrelació diversa i col·laboració sistèmica

Ha estat una prioritat buscar fórmules **per fomentar les interseccions entre diferents grups socials i col·lectius**, ja que estem habituats a relacionar-nos socialment d'una forma molt conservadora amb els grups que ens són afins. Calia generar un debat més honest que anés més enllà de les persones i càrrecs que sovint intervenen en els processos estratègics de ciutat i els arguments més clàssics.

D'aquesta manera el coneixement pot esdevenir més expert però també menys global i obert a altres visions i llenguatges. Per aquesta raó, esdevenia important, fomentar les relacions en xarxa, en comptes de les piramidals.

Bona pràctica 4: El valor del sentit comú

Reconèixer els errors i absteure's d'aquestes visions en una trobada dinamitzada per ciutadans sense adscripció política ni interessos pot resultar una pràctica molt positiva. Molt sovint, les opinions que tenim són resultat de les experiències viscudes, de les conviccions i dels rols professionals o ciutadans que desenvolupem. La minimització dels rols socials o especialitzats, situar-nos en un mateix nivell i el foment de la confiança col·lectiva i l'acceptació de la complexitat del moment ajuda a entendre, generar i trobar noves visions i propostes més globals, transversals i integradores.

Bona pràctica 5: Si és avorrit no genera interès, ni implicació

El llenguatge i les presentacions que sovint s'utilitzen per referir-se als temes públics han tingut poc en compte les formes i les estratègies per generar interès i implicació. Sovint són visions que s'han centrat més en el deure que en la pedagogia de difondre informació interessant per l'exercici de la ciutadania. L'Àgora Terrassa en canvi sempre ha volgut **explorar noves formes per tal que acostar-se als temes que afecten la ciutat sigui més atractiu** i pugui mobilitzar.

• **Obstacles**

L'estratègia és pensament i és acció. Definir l'estratègia no és suficient, cal l'organització de les actuacions. Per impulsar noves maneres de fer i projectes renovats existeixen uns obstacles o "**taps**" que es repeteixen i que entorpeixen el foment i naixement de noves visions i projectes transversals que ens han d'ajudar a afrontar els temps actuals. Nosaltres mateixos i les organitzacions en les que participem sovint en som els principals frens sense saber-ho i per contra també podríem exercir lideratges compartits per superar-los.

Existeixen moltes urgències, crisis potencials però també grans oportunitats a la ciutat. És per això que caldrà aprendre a ser conscients dels actius socials, humans, econòmics, territorials i urbans que es poden arribar a generar i apoderar-nos per aconseguir incidir i/o transformar una situació, en petita gran escala.

La reacció simpàtica, la mediació i la identificació / conceptualització d'una temàtica entre diferents actors pot resultar clau per trobar mecanismes de desactivació d'un problema o per trobar una solució entre diferents personatges o entitats locals.

Obstacle 1. Existeix sovint falta d'empatia

Més enllà de l'assertivitat en la configuració de projectes i del seguiment de les normes es pot fomentar l'empatia i la generació de sinèrgies. Això permetrà obtenir suports en la mateixa ciutat i en el fet comú i públic, tant dins de l'Ajuntament com fora, tant a nivell institucional, com social, com personal.

L'empatia és tenir en compte, **implicar tots aquells col·lectius de persones que poden estar interessats en un determinat: problema, fet o acció** posant-los al mateix nivell. Tots i totes som part de l'entramat de ciutat. Molt sovint la falta d'empatia ens resta

com a comunitat i es relaciona amb decisions polítiques i ideològiques determinades quan no té per què ser exactament així. Amb empatia es poden formar grans coalicions que estimulin l'assoliment d'objectius col·lectius.

De la mateixa manera, també és clau l'actitud dels treballadors per implicar-se, poder avançar i anar més enllà. Alhora els treballadors públics poden ser copartícers d'aquesta visió i facilitadors per tal d'identificar i fomentar el debat d' "allò possible".

Obstacle 2. Frenada o impuls administratiu

Moltes de les iniciatives ciutadanes volen comptar amb la centralitat, capacitat d'influència i els recursos econòmics de l'administració local per iniciar-se i establir-se. Mentre que **l'autogestió és un valor**, si s'interactua amb l'administració, es podria desenvolupar una frenada administrativa a causa de la càrrega burocràtica, protocol·lària i reglamentària de la corporació. Ara bé, segons com es miri, potser també pot esdevenir un impuls administratiu. En tot cas, es podria produir un afany de protagonisme personal o apropiament institucional.

Les persones, activadores de projectes, la ciutadania en general i els representants de l'àmbit públic hauran de treballar per trobar l'equilibri desitjat en cadascuna de les temàtiques per tal que els projectes i accions puguin aflorar i portar-se a terme per si mateixes o amb la mínima ingerència i la màxima facilitació perquè la ciutat s'activi.

Actualment existeix cada cop més una voluntat política d'actuar, conèixer i participar des del "jo" i alhora la democràcia representativa funciona elegint representants dels partits polítics per intermediar en els afers que ens són comuns. Aquest fet produeix interaccions i conflictes entre aquestes diferents maneres d'entendre i d'incidir en els temes públics, ja sigui des d'un punt de vista més individual o més col·lectiu.

Obstacle 3. Manca de corresponsabilitat i transparència

El comportament dels ciutadans, en moltes ocasions, és part de la decisió, de la implementació de polítiques i dels seus resultats. Lluny dels temps de bonança, **ara ciutadans i representacions polítiques col·lectives som agents constructors de comunitat** i ara cal, de la mà de la transparència, ser més conscients d'aquesta corresponsabilitat en l'entorn urbà. Així doncs, i tant que sí, la corresponsabilitat va lligada a la participació, la implicació i la transparència que siguem capaços de generar en aquelles temàtiques i qüestions que ens interessin.

Per tant, hem de ser capaços de fomentar, visualitzar i compartir de forma més efectiva el talent, els somniadors i activadors de projectes i posar-los en valor. El foment de la confiança ens proporciona opcions conjuntes i ens fa veure oportunitats.

● ***Paranys que es desprenen dels discursos i llenguatges***

Els llenguatges dibuixen els conceptes i les múltiples realitats que el nostre cervell visiona. Fent una escolta activa dels conceptes i llenguatges que han sorgit a l'Àgora podem identificar diferents trampes que la nostra ment i l'ego ens imposa.

La presa de consciència del llenguatge que utilitzem, el to i les implicacions ens poden ajudar a identificar les complicacions que hi podrien haver en la creació de lideratges per assolir els projectes comuns i la consciència i superació..

Parany 1. Has tingut una idea. I ara què?

La idea és només el principi. No tot el que pensem es pot materialitzar, el poder de la ment per imaginar és major que la nostra capacitat de fer i d'organitzar-nos. Alhora la nostra capacitat d'imaginar ens posa en marxa per assolir nous reptes i d'alguna manera fa que la il·lusió ens pugui fer avançar.

Les necessitats humanes i públiques poden arribar a ser infinites és per això que organitzant-nos en grups podem identificar aquells reptes i les activitats que se'n derivin amb visió global i transversal.

La cerca de la satisfacció immediata a nivell personal ens impedeix veure que el camí és més llarg i complex. La participació ciutadana tradicional ha vingut marcada per l'aportació d'idees sobre serveis o espais que l'administració després hauria de millorar o implementar. Avui la participació ciutadana innovadora no només es pot quedar amb les idees i la posterior politització. Cal treballar i difondre les propostes de valor a nivell col·laboratiu i afrontar l'aventura de fer-les créixer plegats, ja sigui aglutinant les energies i opinions d'altres col·lectius o buscant finançament privat. De tota manera hem de prosseguir sent creatius, perquè una idea porta a una altra i una idea que no veu la llum és fruit d'una altra que sí l'ha vista. **Una idea adquireix valor quan s'executa i fa que diverses persones girin i la facin créixer.**

Parany 2. És més fàcil anar en contra que anar a favor d'alguna cosa

La perspectiva constructiva tant pot ser des de la visió positiva com de la més crítica. La perspectiva destructiva i de culpabilització de l'altre, en canvi, sempre resta.

La dita italiana "piove porco governo" il·lustra molt bé que és ben fàcil donar-li la culpa de tot govern de tot, queixar-se sistemàticament, sense aportar noves maneres de fer o possibles camins coherents que puguin esdevenir una opció.

Per contra, l'expressió gallega "chove que chova" transmet la idea que davant d'un context difícil com l'actual i davant de les enormes dificultats cal evitar caure en d'immobilisme. Els passos han de donar-se sempre endavant intentant superar reptes.

Crear-se enemics i oponents pot ser un recurs a curt termini però no ens permet ser inclusius. En tot cas, una crítica sempre pot anar acompanyada d'una proposta que ajudi a trobar "noves maneres" i de l'aprenentatge comú que siguem capaços de generar.

Parany 3. Els paràmetres de la implicació, les expectatives i la frustració

És cert que la implicació sol estar relacionada amb la il·lusió i les expectatives. Però si bé, **la il·lusió sol generar implicació**, la frustració de les expectatives creades, al contrari, pot esmorteir-la.

Sovint, en els cicles de participació ciutadana, la il·lusió que es genera presenta molta intensitat en els inicis però va disminuint a mesura que s'arriba a la concreció i augmenta la complexitat i cal més coneixement i expertesa. Llavors, és quan cal més implicació per seguir el procés i fer-lo interessant perquè no decaigui.

Els rols polítics, empresarials, socials, ciutadans i personals és necessari que es desdibuixin i es complementin. Una de les dificultats principals per a la innovació en temes públics és la frustració que es pot arribar a generar entre aquests diferents rols. Com ja s'ha dit, les necessitats públiques són il·limitades i, en aquest cas, la humilitat i el treball compartit ens faran créixer per poder satisfer-les.

Parany 4. El final de tothom i l'inici dels grups d'uns quants

Les generalitzacions i universalitzacions de serveis i la voluntat d'impulsar grans polítiques com havíem fet fins ara sembla que ja no representen un model adient. **En època d'innovacions i de canvis socials sembla que hem de confiar més en la prova, l'error i les experiències que siguem capaços d'observar, cocrear i prototipar en petits grups.** És per això que persones que s'organitzen, siguin d'entitats, o no, tenen al seu abast generar valor, treballar per l'interès col·lectiu, identificar el talent, activar recursos per avançar i poder arribar a tenir experiències molt positives, que d'alguna manera, beneficiïn al conjunt de la ciutat.

Parany 5. Ambivalència entre el dins i el fora, el que desitgem i el que no volem perdre

El nostre jo està fragmentat, creiem que ens coneixem però som la suma de les nostres creences, valors i accions. **Volem pensar que som coherents i íntegres, en canvi som un còctel** que pot ser sacsejat per pensaments i accions contradictòries. Aquesta ambivalència és font de complexitat i també de conflicte en les zones urbanes.

Parany 6. Comunicació i relació més enllà del "boca - orella"

L'execució de l'estratègia ha de tenir molt en compte la comunicació perquè és una font d'implicació. Informar, explicar, donar raons, opinar, compartir i presentar resultats, en definitiva comunicar, és una de les funcions i, de fet, ajuda a fer partícips els actors, compartir responsabilitats, garantir l'execució dels projectes i fer que a tots els nivells s'assumeixin, s'impulsin i es propaguin els valors i propòsits prèviament fixats en el procés o pla.

La penetrabilitat de les notícies no només depèn del nombre de notícies o d'anuncis que s'han publicat, sinó també de com ens impliquem i de la difusió "boca - orella" que cadascú de nosaltres com a individuals fem per les nostres xarxes socials siguin virtuals o físiques. **Cada un de nosaltres som amplificadors i generadors del contingut que volem consumir.**

NUMÈRICS

Assistents sessions Diàlegs i activitats varies

Com ja s'ha dit anteriorment en el conjunt de sessions i diàlegs Àgora per Eixos hi van participar al voltant de 180 persones en 18 sessions per establir 30 projectes.

En els diferents actes posterior hi van participar:

- Pensa en tu, Pensem en nosaltres més de 80 persones.
- Diàleg Banca i Diners Públics més de 80 persones.
- més de 2.000 persones van participar de l'enquesta de valors urbans.
- més de 1.000 persones van participar de l'enquesta de recorreguts urbans.
- Acte "el teu, el meu... el nostre camí" més de 100 persones.

Impacte

Més és més

El missatge de l'Àgora Terrassa per algunes persones o col·lectius pot resultar poc atractiu. Moltes persones quan coneixen d'aprop la filosofia i la lògica de l'Àgora, l'adopten en els seus plantejaments per ampliar la seva visió de la realitat actual i veure'n les possibilitats de plantejaments que busquen la suma i no la confrontació, la proactivitat i no la reactivitat. Un dels èxits de l'Àgora és que va captant i compartint visions de forma creixent entre professionals, ciutadans, mitjans de comunicació, organitzacions, ... de la ciutat i d'arreu.

Una tendència més enllà dels resultats a curt termini

La teoria d'innovació social, remarca que aquesta pot no ser acollida socialment immediatament, en canvi sí que pot tenir efectes positius en dinàmiques a més llarg termini. La proposta de l'Àgora Terrassa ha de ser valorada per la seva autenticitat i heroïtat en un plantejament diferent i l'assoliment dels diferents objectius i etapes en les que va avançant.

També cal tenir en compte que tota innovació sorgeix d'una persona o grup de persones que mitjançant la intuïció, el talent, la passió i perseverança creuen que poden assolir productes, experiències, pràctiques, accions que poden marcar la diferència. Alhora el grup d'innovadors no poden prosperar si no és amb persones que creuen en la seva innovació, l'acompanyen i l'adopten. En el cas de Terrassa, el projecte sorgeix de la Gerència Municipal, és adoptada pels representants polítics municipals, a continuació 10 ciutadans polítics després d'entendre l'encàrrec, accepten el repte d'ampliar-ho a més persones i concretar els projectes. És un espai que fomenta el creixement i les sinèrgies col·lectives.

Per últim, és important ressaltar que les idees / projectes que podrien desenvolupar-se sobre hipòtesis innovadores no sempre prosperen immediatament. Podria ser que un determinat idea o projecte s'avanci al seu temps. Pot succeir que pel fet de ser transgressor en les seves formes, s'avanci en els plantejaments coetanis i que les persones i comunitats les acabin inspirant-s'hi o no, més tard. O que només els inspiren en petites dosis.

Transferibilitat

Una proposta més enllà de la planificació estratègica territorial clàssica

La cultura de la planificació estratègica té el seu moment àlgid durant els anys 90's. Aquest instrument que en el passat ens va ser tant útil, en l'actualitat ha de ser revisat tant en les formes de comunicar-se i relacionar-se tant amb la ciutadania, com amb els actors principals del territori. En aquest sentit, El projecte Àgora Terrassa a partir d'una lectura social i política del context actual posa en marxa una proposta experimental que pot traçar viratges en els posteriors plans estratègics que solien ser més formals i rígids, segurament, en aquests termes:

- Voluntat política unànime entre tots els partits polítics amb representació municipal per superar "l'acomodament" i les presumpcions urbanes que

l'impedeixen avançar. Alhora es reconeix la desafecció política que hi ha cap als partits polítics i existeix la voluntat de reconnectar amb la ciutadania.

- L'important paper mobilitzador i de reflexió que poden tenir puntualment els ciutadans sense interessos definits, més enllà dels stakeholders més habituals amb els que l'administració es relaciona amb uns rols molt marcats.

- L'èxit d'explorar nous formats per la presentació d'informació i de la situació per prendre consciència del fet urbà i motivar una participació diferent més enllà de la petició o la queixa.

- La importància de fer-se les preguntes importants, d'anar més enllà del què es vol aconseguir en el futur, què costa i en quin termini es vol assolir. Donar més importància al "com" i revisar-ho de forma compartida i relacional amb els actors.

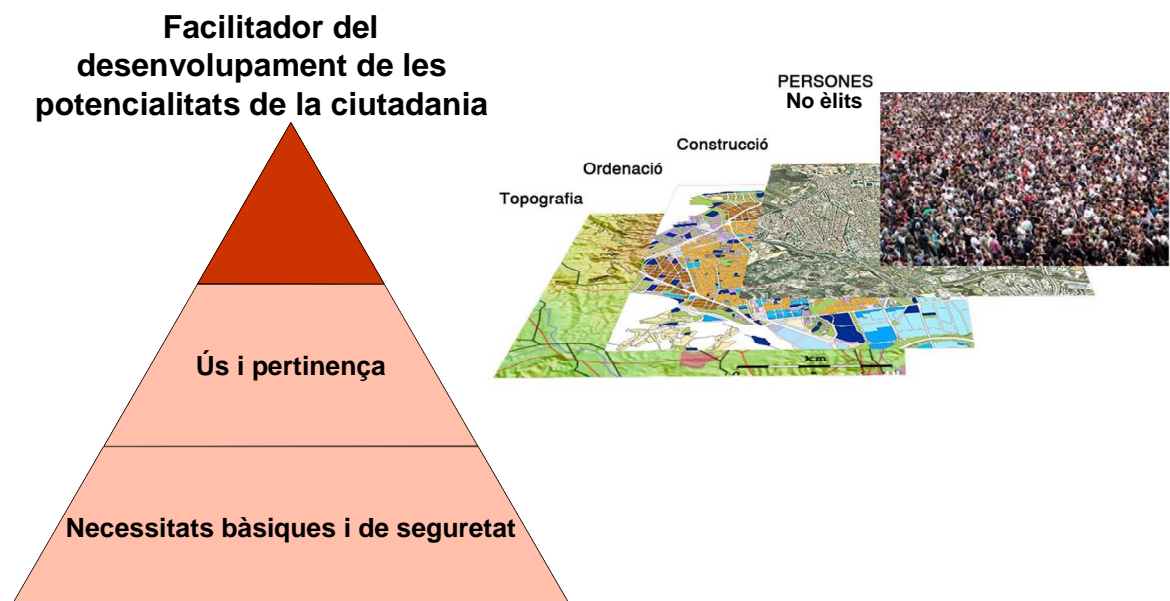
En definitiva, avui un pla sense estratègia amb una clara voluntat relacional no té possibilitats de continuïtat. El plantejament d'aquest projecte pot impregnar a d'altres planificacions estratègiques la necessitat d'enfortir la xarxa ciutat, diversificar-la, fer participar els actors més enllà del punt de vista sectorial i que treballin més conjuntament per afrontar reptes plegats.

L'experiència de l'Àgora Terrassa disposa d'una subvenció de la Diputació de Barcelona pel que fa a experiències d'èxit que practiquen la dimensió relacional i la filosofia de dinamització de xarxes.

[Veure vídeo de febrer de 2014 explicació de l'Àgora](#) i com es comparteix amb altres Ajuntaments de la província.

Un procés participatiu d'última generació

L'Àgora sorgeix en un moment en el que la ciutadania ha arribat a la maduresa. Com sabeu en la piràmide de Maslow en la part baixa estan representades tenir una casa, poder menjar i la supervivència. En canvi en la part alta està relacionada amb el ser comprès, poder aportar, entendre's, "realitzar-se".

L'estructura del procés pot semblar la mateixa que tants i tants d'altres processos que des de l'administració som capaços d'impulsar i que busquen: Que la gent doni idees, que la gent debati, decidir que s'ha de fer i que l'administració ho faci. L'esquema és clar: Obertura > Desenvolupament > Tancament.

Com sabem sovint a l'obertura molts ja s'han cansat...potser no s'ha fet prou atractiu. Si ho pensem el principi és la part més atractiu i divertida perquè un cop ja es dialoga i es desenvolupa necessitem que la gent s'escolti, doni arguments, en rebí, reconeixi posicionaments contraris a la seva opinió, es produeixin acords. Ara bé com sabeu l'Àgora compta amb la particularitat que no es centra en el que sinó en el com i és un procés més complex. És per això que el disseny de la seva estructura és diferent. Sembla el mateix però no ho és. És per això que els municipis que vulguin apostar per una altra tendència de participació ciutadana més madura i coresponsable es poden inspirar en aquest model.